

Leskeneläke ja lapseneläke perheen turvana

Perhe-eläke turvaa toimeentulon, kun puoliso tai huoltaja kuolee. Perhe-eläkkeitä ovat leskeneläke ja lapseneläke. Nämä yhdessä muodostavat kokonaisuuden ja vaikuttavat toisiinsa.

Alempaa sivulta löydät **laskurin**, jolla voit arvioida perhe-eläkkeen määrää.

[Oletko hakemassa perhe-eläkettä? Lue eläkkeen hakuohje ja tee eläkehakemus](#)

Kenelle perhe-eläkettä?

Oikeus työeläkkeenä maksettavaan perhe-eläkkeeseen voi olla

- alle 20-vuotiaalla lapsella
- aviopuolisolla
- avopuolisolla
- entisellä puolisolla.

Samaa sukupuolta olevien rekisteröidyn parisuhteen osapuoli rinnastetaan aviopuolisoon.

Kelan perhe-eläke täydentää työeläkkeen perhe-eläkettä

Kela maksaa aina lapsille lapseneläkkeen perusmäärän. Alle 65-vuotiaalle leskelle maksetaan alkueläkettä kuusi kuukautta. Jos perheen tulot ovat pienet, Kelan perhe-eläke täydentää työeläkkeiden perhe-eläkettä myös muilta osin. Lisätietoa Kelan perhe-eläkkeestä löydät Kelan sivuilta.

Leskeneläke avioliiton perusteella

Leskellä on oikeus leskeneläkkeeseen, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Leski ja puoliso olivat avioliitossa, kun puoliso kuoli.
- Avioliitto oli solmittu ennen kuin puoliso täytti 65 vuotta.
- Leskellä ja puolisolla on tai on ollut yhteinen lapsi.

Jos yhteistä lasta ei ole, oikeus leskeneläkkeeseen on kuitenkin, kun kaikki seuraavat lisäedellytykset täyttyvät:

- Avioliitto oli solmittu vähintään viisi vuotta ennen puolison kuolemaa.
- Avioliitto oli solmittu ennen kuin leski täytti 50 vuotta. Ikäraja ei koske naisleskeä, jos avioliitto oli solmittu ennen 1.7.1990.
- Puolison kuollessa leski oli vähintään 50-vuotias tai hän oli saanut työkyvyttömyyseläkettä vähintään kolme vuotta.

Entisen puolison leskeneläkeoikeus

Myös entisellä puolisoilla voi olla oikeus leskeneläkkeeseen, jos hänen entinen puolisonsa oli velvollinen maksamaan hänelle jatkuvaa elatusapua tuomioistuimen antaman lainvoimaisen päätöksen tai sosiaalilautakunnan vahvistaman sopimuksen perusteella. Leskeneläkkeen määrään vaikuttaa tällöin elatusavun määrä.

Leskeneläke avioliiton perusteella

Avoleskellä on oikeus leskeneläkkeeseen, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Avopuoliso on kuollut vuonna 2022 tai sen jälkeen.
- Avoleskellä on huollettavana puolison kanssa yhteinen alle 18-vuotias lapsi.
- Avolesken ja hänen puolisonsa yhteisasuminen on puolison kuollessa jatkunut vähintään viisi vuotta.
- Avoleski ja hänen puolisonsa olivat muuttaneet yhteiseen talouteen ennen kuin puoliso täytti 65 vuotta.
- Kumpikaan avopuolisoista ei ollut avioliitossa muun henkilön kanssa.

Selvitä, onko sinulla oikeus leskeneläkkeeseen

Voit selvittää erillisen verkkopalvelun avulla, onko sinulla oikeus leskeneläkkeeseen.

Verkkopalvelu ei vaadi tunnistautumista, eikä se tarjoa henkilökohtaista tietoa. Saat vastauksesi perusteella alustavan arvion siitä, onko sinulla oikeus leskeneläkkeeseen. Lopullisen tiedon oikeudestasi leskeneläkkeeseen saat, kun haet leskeneläkettä.

[Oletko oikeutettu leskeneläkkeeseen? \(Asiointi.etk.fi\)](#)

Lapseneläke

Alle 20-vuotias lapsi saa lapseneläkkeen, jos hänen vanhempansa kuolee. Lapseneläkkeen saa myös, jos lapsen äiti- tai isäpuoli kuolee ja seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Äiti- tai isäpuoli oli avioliitossa lapsen vanhemman kanssa.
- Lapsi asui äiti- tai isäpuolensa kanssa samassa taloudessa, kun tämä kuoli.

Perhe-eläkkeen määrä

Perhe-eläke määräytyy kuolleen puolison tai huoltajan ansaitseman eläkkeen mukaan ilman ylärajaa. Jos puoliso tai huoltaja ei ollut vielä eläkkeellä, perhe-eläkkeen määrä lasketaan sen työkyvyttömyyseläkkeen perusteella, jonka hän olisi saanut kuolinpäivänään.

Perhe-eläkkeen määrään vaikuttavat lesken oma eläketurva ja lasten lukumäärä. Lesken oma eläke (työikäisellä laskennallinen työkyvyttömyyseläke) vaikuttaa leskeneläkkeeseen kuitenkin vasta, kun nuorin lapsista täyttää 18 vuotta.

Perhe-eläke on sitä suurempi, mitä useampi lapsi perheessä on. Kukin lapsi saa oman, yhtä suuren osansa lapseneläkkeestä. Jos lapsia ei ole, perhe-eläke koostuu pelkästä leskeneläkkeestä.

Oheisesta taulukosta näet, miten lasten määrä vaikuttaa perhe-eläkkeeseen. Osuudet on ilmaistu 12-osina. Enimmillään leski voi saada 6/12 eli puolet puolison eläkkeestä.

Lesken ja lasten perhe-eläkeosuudet

Lasten lukumäärä	0	1	2	3	4-
Leskeneläke	6/12	6/12	5/12	3/12	2/12
Lapseneläkkeet	–	4/12	7/12	9/12	10/12
Yhteensä	6/12	10/12	12/12	12/12	12/12

Lesken osuus perhe-eläkkeestä maksetaan lapseneläkkeenä lapsille, jos leskeneläkkeeseen oikeutettua leskeä ei ole. Lapsella on oikeus laskennalliseen osuuteen esimerkiksi, jos avoileksellä ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen tai jos leskeneläke lakkaa, kun leski avioituu alle 50-vuotiaana. Lapsi ei voi saada laskennallista osuutta leskeneläkkeestä, jos leskeneläke päättyy, kun nuorin lapsi täyttää 18 vuotta tai kun 10 vuoden määräaikainen leskeneläke päättyy.

Arvioi laskurilla perhe-eläkkeen määrää

Laskuri laskee lesken ja lasten (edunsaajien) osuudet kuolleen puolison tai huoltajan (edunjättäjän) eläkkeestä sekä vähennetyn leskeneläkkeen

Edunjättäjän eläke/kk (brutto)* ?

☐ Edunsaajana on puoliso, jolla on oikeus leskeneläkkeeseen ?

☐ Edunsaajina on alle 20-vuotiaita lapsia, joilla on oikeus lapseneläkkeeseen ?

Laske

Tietoa laskurista

Laskuri laskee työeläkejärjestelmän lesken- ja lapseneläkkeen tällä hetkellä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Edunjättäjän oletetaan kuolleen vuonna 2022 tai sen jälkeen. Laskuri laskee perhe-eläkkeen olettaen, että perhe-eläkkeen saamisen edellytykset täyttyvät.

Perhe-eläke lasketaan kuolleen puolison tai huoltajan (edunjättäjän) kuollessaan saaman työeläkkeen perusteella. Leskelle ja lapsille (edunsaajille) lasketaan osuudet edunjättäjän eläkkeestä.

Jos edunsaajana ei ole leskeä, laskuri laskee lapseneläkkeeseen myös lesken laskennallisen osuuden perhe-eläkkeestä. Lapseneläke kullekin lapselle on lapseneläkkeiden yhteismäärä jaettuna tasan edunsaajina olevien lasten kesken.

Lesken oma eläke voi vähentää leskeneläkkeen määrää. Laskuri laskee vähennetyn leskeneläkkeen käyttäjän syöttämän edunjättäjän eläkkeen ja lesken oman eläkkeen perusteella. Laskuri laskee vähennyksen, jos annettujen tietojen perusteella huollettavana ei ole alle 18-vuotiaita lapseneläkkeeseen oikeutettuja lapsia.

Lesken omien tulojen vaikutus leskeneläkkeeseen

Leskeneläkkeen määrää laskettaessa otetaan huomioon lesken oma työeläketurva. Jos leski ei vielä saa omaa työeläkettä, käytetään laskennallista eläkettä eli määrää, jonka leski olisi saanut, jos hän olisi puolison kuollessa tullut työkyvyttömäksi.

Jos lesken oma työeläketurva ylittää tietyn rajamäärän, tämän ylittävästä osasta puolet vähennetään leskeneläkkeestä. Rajamäärä tarkistetaan vuosittain. Vuonna 2023 se on 779 euroa kuukaudessa.

Leskeneläkkeen määrä tarkistetaan, kun leskelle myönnetään oma eläke. Leskeneläke maksetaan oman eläkkeen lisäksi.

Esimerkki vähennetystä leskeneläkkeestä

Kuolleen puolison eläke: 2 100 euroa/kk

Leskeneläke ennen vähentämistä: $6/12 \times 2\,100 = 1\,050$ euroa/kk

Lesken oma eläke: 1 600 euroa/kk

Vähennetty leskeneläke: $1\,050 - 0,5 \times (1\,600 - 779) = 639,5$ euroa/kk

Milloin leskeneläkkeen vähentäminen tehdään?

Leskeneläkettä vähennetään heti leskeneläkkeen alkaessa, jos leski on puolison kuollessa yli 65-vuotias tai saa työeläkettä. Leskeneläkettä ei kuitenkaan vähennetä niin kauan kuin huollettavana on alle 18-vuotiaita lapseneläkettä saavia lapsia.

Jos leski on vielä työikäinen, eikä hänellä ole alle 18-vuotiaita lapsia, hänelle maksetaan leskeneläkettä kuusi kuukautta ilman vähennystä ns. alkueläkkeenä.

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Todelliset palkka- tai muut ansiotulot eivät vaikuta perhe-eläkkeen määrään. Jos tulot kuitenkin ovat huomattavasti arvioitua, laskennallista työkyvyttömyyseläkettäsi pienemmät etkä ole vielä eläkkeellä, voit hakea leskeneläkkeen vähentämistä todellisten tulojesi perusteella leskeneläkettä maksavasta

työeläkelaitoksesta.

Miltä ajalta perhe-eläkettä maksetaan?

Perhe-eläke alkaa kuolinpäivää seuraavan kuukauden alusta. Jos perhe-eläkkeen hakeminen viivästyy, eläkettä maksetaan takautuvasti korkeintaan kuuden kuukauden ajalta.

Lapseneläkettä maksetaan, kunnes lapsi täyttää 20 vuotta.

Leskeneläkkeen kestoon vaikuttaa lesken syntymävuosi sekä se, maksetaanko leskeneläkettä avioliiton vai avioliiton perusteella.

Avioliiton perusteella vuonna 1975 tai sen jälkeen syntynyt saa leskeneläkettä 10 vuoden ajan. Sitä maksetaan kuitenkin vähintään siihen asti, kun nuorin lapseneläkettä saavista lapsista täyttää 18 vuotta. Leskeneläkettä saa loppuelämän ajan, jos leski on syntynyt ennen vuotta 1975 (tai jos puoliso kuoli ennen 1.1.2022).

Leskeneläke päättyy kuitenkin silloin, jos leski solmii uuden avioliiton alle 50-vuotiaana.

Avoliiton perusteella myönnettyä leskeneläkettä maksetaan siihen asti, kun nuorin yhteinen lapsi täyttää 18 vuotta.

Eläkettä maksetaan aina sen kuukauden loppuun, jolloin ikäraja täyttyy tai uusi avioliitto solmitaan.

Pakollisista liikenne- ja tapaturmavakuutuksista perhe-eläkettä

Perhe-eläkkeitä maksetaan myös pakollisista liikenne- ja tapaturmavakuutuksista (LITA). Näitä eläkkeitä voidaan maksaa myös avopuolisolle. LITA-eläkkeet ovat ensisijaisia työeläkelakien mukaisiin perhe-eläkkeisiin nähden. Työeläkkeen määrästä vähennetään mahdollinen LITA-eläke.

[Lue lisää tapaturma- ja liikennevakuutuksista](#)

Ulkomailla tehty työ

Perheellä voi olla oikeus perhe-eläkkeeseen myös, kun puoliso tai huoltaja on työskennellyt muissa EU- tai ETA-maissa. Oikeuden eläkkeeseen saattaa antaa myös sellaisissa maissa tehty työ, joiden kanssa Suomella on sosiaaliturvasopimus.

Näistä maista saatavia perhe-eläkkeitä haetaan samoilla hakemuksilla kuin Suomen perhe-eläkkeitä. Eläketurvakeskus toimittaa hakemuksesi ulkomaille. Mukaan tulee täyttää Liite U, jossa kysytään tietoja puolison tai huoltajan ulkomailla olosta ja työskentelystä.

[Perhe-eläkkeen hakemukset lomakepankissa](#)

Ryhmähenkivakuutus

Alle 65-vuotiaan työntekijän omaiset voivat saada ryhmähenkivakuutuskorvauksen Työntekijäin

ryhmähenkivakuutuspoolista. Yrittäjän omaisilla ei vastaavaa oikeutta ole.

Päivitetty 25.5.2023